

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 21.3.2012.
COM(2012) 124 final

2012/0060 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par trešo valstu preču un pakalpojumu piekļuvi Eiropas Savienības publiskā iepirkuma iekšējam tirgum un par procedūrām, kas atbalsta sarunas par Savienības preču un pakalpojumu piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SWD(2012) 57 final}

{SWD(2012) 58 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Šis ir jauns priekšlikums Eiropas Savienības starptautiskās iepirkuma politikas jomā. Iniciatīvas galvenais mērķis ir uzlabot nosacījumus, ar kuriem ES uzņēmumi var konkurēt publisko līgumu tirgū ārpus ES. Pašlaik ES piegādātāji saskaras ar daudzveidīgu ierobežojošu iepirkuma praksi daudzās ES galvenajās tirdzniecības partnervalstīs. Turklāt iniciatīva apstiprina juridisko statusu pretendentiem, precēm un pakalpojumiem no valstīm, kurām ir starptautisks nolīgums ar ES publiskā iepirkuma jomā, un precizē noteikumus, kas piemērojami pretendentiem, precēm un pakalpojumiem, uz kuriem tādi nolīgumi neattiecas.

Vispārīgais konteksts

Sarunās par pārskatīto Valsts iepirkuma nolīgumu (*GPA*) Pasaules tirdzniecības organizācijas (PTO) darbības ietvaros un divpusējās sarunās ar trešām valstīm ES ir atbalstījusi vērienīgu starptautiskā publiskā iepirkuma tirgu atvēršanu. ES publiskais iepirkums apmēram 352 miljardu euro apmērā ir pieejams pretendentiem no PTO Valsts iepirkumu nolīguma dalībvalstīm.

Tomēr daudzas trešās valstis nevēlas savus publiskā iepirkuma tirgus atvērt starptautiskai konkurencei vai atvērt tos plašāk, nekā tie atvērti līdz šim. ASV pašlaik ārzemju pretendentiem piedāvātā iepirkuma vērtība ir tikai EUR 178 miljardi, Japānai tie ir EUR 27 miljardi, turpretim tikai daļa no Ķīnas publiskā iepirkuma tirgus ir atvērta ārvalstu uzņēmumiem. Daudzas valstis ir noteikušas arī protekcionistiskus pasākumus, jo īpaši ekonomikas krīzes dēļ. Kopumā vairāk nekā puse no pasaules iepirkuma tirgus pašlaik ir slēgta protekcionisma pasākumu dēļ, un šī daļa tikai palielinās. Rezultātā tikai 10 miljardus euro no ES eksporta (0,08 % no ES IKP) pašlaik atrod sev ceļu pasaules iepirkuma tirgos, turpretim ES eksports aptuveni EUR 12 miljardu vērtībā joprojām paliek nerealizēts ierobežojumu dēļ.

Savukārt ES ir turējusi savu publiskā iepirkuma tirgu plaši atvērtu starptautiskai konkurencei, neraugoties uz pieaugošo spiedienu pašmāju tirgū, ko it īpaši rada jaunietekmes valstis dažās galvenajās nozarēs (dzelzceļš, būvniecība, IT pakalpojumi). Izņemot tikai dažus noteikumus par piegādes un pakalpojumu līgumiem sabiedrisko pakalpojumu nozarē¹, ES nav īstenojusi savas pilnvaras regulēt ārvalstu preču, pakalpojumu un uzņēmumu piekļuvi ES publiskā iepirkuma tirgum.

Ņemot vērā jaunietekmes valstu pieaugošo nozīmi, vienādu noteikumu trūkums rada daudzas problēmas. ES galvenā problēma ir sviru trūkums starptautiskajās sarunās ar tirdzniecības partneriem, lai varētu novērst nelīdzsvarotību un iegūt būtiskas tirgus piekļuves saistības par labu ES uzņēmumiem. Bez tam līgumslēdzējām iestādēm trūkst skaidra pamata ES starptautisko saistību piemērošanai.

Šās iniciatīvas mērķis ir risināt šīs problēmas, pirmām kārtām stiprinot Eiropas Savienības pozīcijas sarunās par ES uzņēmumu piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem, lai

¹ Direktīvas 2004/17/EK par komunālo pakalpojumu publiskā iepirkuma procedūrām 58. un 59. pants.

atvērtu mūsu tirdzniecības partneru tirgus. Otrkārt, šim nolūkam tā tiecas precizēt noteikumus, ar kādiem trešo valstu uzņēmumi, preces un pakalpojumi piekļūst ES publiskā iepirkuma tirgum. Visbeidzot, tās mērķis ir saskaņā ar ES stratēģiju 2020. gadam uzlabot ES uzņēmumu saimnieciskās darbības iespējas pasaules mērogā, tādējādi radot jaunas darba vietas un veicinot inovāciju.

Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā

Divas galvenās Eiropas Savienības publiskā iepirkuma direktīvas² nenosaka vispārēju pamatu, uz kura ES publiskā iepirkuma tirgū risināt jautājumus par piedāvājumiem, kas satur ārvalstu preces un pakalpojumus. Vienīgie īpašie noteikumi ir izklāstīti Direktīvas 2004/17/EK 58. un 59. pantā. Tomēr šie noteikumi skar tikai iepirkumu, ko veic sabiedrisko pakalpojumu uzņēmumi, un tiem ir pārāk šaura darbības joma, lai tie ievērojami ietekmētu sarunas par piekļuvi tirgum. Patiešām, ES publiskais iepirkums sabiedrisko pakalpojumu jomā veido tikai aptuveni 20 % no kopējā ES publiskā iepirkuma tirgus.

Komisijas priekšlikumā par ES publiskā iepirkuma noteikumu modernizēšanu Komisija nolēma nepārņemt Sabiedrisko pakalpojumu direktīvas 58. un 59. pantu, ņemot vērā pašreizējo iniciatīvu³.

Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem un mērķiem

Šī iniciatīva īsteno Stratēģiju gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei "Eiropa 2020" [COM (2010) 2020] un "Eiropas 2020" pamatiniciatīvu "Integrēta rūpniecības politika globalizācijas laikmetam" [COM (2010) 614]. Tā īsteno arī Vienotā tirgus aktu [COM(2011) 206] un Paziņojumu par tirdzniecības izaugsmi un starptautiskiem jautājumiem [COM(2010) 612]. Tā ir 2011. gada Komisijas darba programmas stratēģiskā iniciatīva (COM(2010) 623 galīgā redakcija).

Šis priekšlikums saskan arī ar Savienības attīstības politiku un mērķiem, it īpaši, preces un pakalpojumus no vismazāk attīstītajām valstīm vispārīgi pasargājot no lēmumiem saskaņā ar šo instrumentu.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMA REZULTĀTI

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Lai apkopotu ieinteresēto personu viedokli, Komisija papildus atsevišķām sanāksmēm organizēja virkni apspriešanu un viedokļu izziņāšanas darbību.

Atklāta apspriešana internetā notika no 2011. gada 7. jūnija līdz 2. augustam. To veidoja trīs detalizētas anketas, kuru adresāti bija: i) līgumslēdzējas iestādes un dalībvalstis (DV), ii) uzņēmumi un/vai to pārstāvji un iii) citas potenciāli ieinteresētas personas (pilsoņi, NVO,

² Direktīva 2004/18/EK attiecībā uz līgumslēdzējiem t. s. klasiskajās nozarēs un Direktīva 2004/17/EK attiecībā uz līgumslēdzējiem ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs (OV L 134, 30.4.2004., attiecīgi 1. un 114. lpp.).

³ COM(2011) 895 galīgā redakcija, COM(2011) 896 galīgā redakcija.

arodbiedrības). Komisija saņēma pavisam 215 atbildes⁴. To kopsavilkums ir sniegts ietekmes novērtējuma ziņojuma I pielikumā. Šā procesa ietvaros Komisija sarīkoja arī publisku uzklaustīšanu 2011. gada 8. jūlijā Briselē. Arī sociālajiem partneriem bija iespēja izteikt savu viedokli — sadarbības forumā, ko 2011. gada 7. februārī organizēja Nodarbinātības ĢD. Īpašas konsultācijas veica arī ar ES delegācijām trešās valstīs un DV Publisko līgumu padomdevējā komitejā. Konkrētas tēmas (t. i., Sabiedrisko pakalpojumu direktīvas 58. pants un nepamatoti lēti piedāvājumi) tika risinātas arī apspriešanās par publiskā iepirkuma politikas modernizāciju. Komisijas minimālie apspriešanās standarti tika pilnībā ievēroti.

Atbilžu kopsavilkums un tas, kā tās ņemtas vērā

Kopumā Komisijas iniciatīva tika uzņemta labvēlīgi. Lielākā daļa respondentu piekrita Komisijas aprakstam par pašreizējo piekļuves līmeni ES publiskā iepirkuma tirgū attiecībā uz precēm, pakalpojumiem un uzņēmumiem no valstīm, kas nav ES, un puda atbalstu iniciatīvā identificētajiem mērķiem.

Attiecībā uz izklāstītajiem politikas risinājumiem ir svarīgi piezīmēt, ka viedokļi bija atšķirīgi: kopumā lielākā daļa ieinteresēto personu šķiet atbalstām likumdošanas iniciatīvu (aptuveni 65 %), bet ievērojams mazākums — aptuveni 35 % — dod priekšroku risinājumam “neko nemainīt”. Tomēr viedokļi par vēlamu risinājumu atšķiras arī dažādu ieinteresēto personu grupu iekšienē. Starp līgumslēdzējiem un valsts iestādēm (tostarp no trešām valstīm), piemēram, divas trešdaļas atzīst variantu "neko nemainīt" vai nelegislatīvus pasākumus, turpretim no uzņēmumiem un citām ieinteresētajām personām kādi 75 % atbalsta likumdošanas iniciatīvu. Atšķiras arī viedokļi par to, kādam būtu jābūt likumdošanas risinājumam. Lai gan gandrīz puse respondentu atbalsta likumdošanas risinājuma pieeju "A"⁵, ievērojams skaits respondentu atbalsta arī alternatīvas pieejas. Ir vērts piezīmēt, ka, neraugoties uz to, ka pieeja "B"⁶ izrādījās vismazāk vēlamais likumdošanas risinājums, arī tā saņēma atbalstu no ievērojama skaita respondentu.

Galvenie apsvērumi, ko ieinteresētās personas izvirzīja par vai pret vienu vai otru politikas risinājumu, ietvēra visizdevīgākā piedāvājuma nozīmi, konkurētspēju un produktivitāti, ko daži no politiskajiem risinājumiem varētu iedragāt, iespējamā mūsu tirdzniecības partneru pretdarbība, administratīvais slogs, kas varētu būt saistīts ar šādu iniciatīvu, un fakts, ka iniciatīva apdraudētu ES kā atvērta tirgus aizstāves reputāciju. Arodbiedrības un nevalstiskās organizācijas (NVO) par risinājumu izvēli izteicās samērā neitrāli un savās piezīmēs koncentrējās uz nepieciešamību trešām valstīm ievērot *ILO* konvencijas, piedaloties ES iepirkuma procedūrās, un ES atvērt savas robežas, lai saglabātu godīgu tirdzniecību attiecībā uz vismazāk attīstītajām valstīm.

⁴ Papildus atbildēm tiešsaistē tika saņemti arī rakstveida iesniegumi.

⁵ Pieeja A: ES līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem principā būtu pienākums izslēgt trešo valstu preces, pakalpojumus un uzņēmumus, kurus neaptver ES starptautiskās saistības.

⁶ Pieeja B: ar noteikumu, ka tiek paziņots Komisijai, ES līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem būtu iespēja pieņemt lēmumu izslēgt trešo valstu preces, pakalpojumus un uzņēmumus, kurus neaptver ES starptautiskās saistības. Turklāt Komisijas rīcībā būtu īpašs instruments ES preču, pakalpojumu un uzņēmumu tirgus piekļuves apstākļu izmeklēšanai un ierobežojošu pasākumu noteikšanai precēm un pakalpojumiem, kuru izcelsme ir trešās valstīs, ja ES precēm, pakalpojumiem un uzņēmumiem nav pietiekamas piekļuves šo valstu publiskā iepirkuma tirgiem.

Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Pēc iepriekš minētajām apspriešanām ārēju ekspertu atzinums netika uzskatīts par nepieciešamu. Publiskā iepirkuma jomā Komisijai tradicionāli ir ievērojama pieredze.

Ietekmes novērtējums

Komisija ir apsvērusi vairākas iespējas, lai noteiktu piemērotāko.

Pirmais risinājums ir neveikt it nekādu papildu rīcību šajā jomā un turpināt ierastās darbības — starptautiskās tirgus piekļuves sarunas (iespējams, pastiprinātas) ar Eiropas Savienības tirdzniecības partneriem. Tomēr, spriežot pēc pieredzes, ir maz ticams, ka šāds risinājums radīs būtiskus uzlabojumus, sagādājot ES precēm, pakalpojumiem un piegādātājiem tiesības piedalīties iepirkuma procesos trešās valstīs. Nenovēršamas sekas būtu turpmāks piedāvājumu iesniegšanas iespēju zudums plašā mērogā.

Otra iespēja būtu pilnveidot esošo instrumentu īstenošanu saskaņā ar Direktīvu 2004/17/EK (58. un 59. pantu), pamatojoties uz labākiem vadošiem norādījumiem vai šo instrumentu darbības jomas paplašināšanu, aptverot Direktīvu 2004/17/EK un 2004/18/EK darbības jomu kopumā. Šāds scenārijs, kas balstās tikai uz fakultatīvu izvēli, ko izdarītu atsevišķas līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji, acīmredzami neuzlabotu ES ietekmi starptautiskajās sarunās.

Trešā iespēja varētu būt ES publiskā iepirkuma tirgus vai tā nozaru slēgšana precēm, pakalpojumiem un piegādātājiem no trešām valstīm, ievērojot ES starptautiskās saistības šajā jomā. Tomēr šāda iespēja rada nopietnas bažas sakarā ar iespējamo pretdarbību un izmaksām atsevišķām līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem, un ES konkurētspēju.

Tāpēc Komisija dod priekšroku ceturtajam risinājumam, proti, izveidot autonomu instrumentu, kas radītu līdzsvaru starp nepieciešamību stiprināt Savienības pozīcijas sarunās par tirgus pieejamību un uz konkurenci balstīta iepirkuma režīma saglabāšanu Eiropas Savienībā.

Šajā nolūkā priekšlikumā ir noteikts divkāršs mehānisms. Atsevišķām līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem būtu tiesības Komisijas uzraudzībā izslēgt piedāvājumus, kuros vairāk nekā 50 % no vērtības veido preces un/vai pakalpojumi, kas negūst labumu no starptautiskajām tirgus piekļuves saistībām. Pie tam Komisijai būtu atļauts reaģēt, uz laiku ierobežojot tirgus piekļuvi tām valstīm, kuras savā publiskā iepirkuma praksē acīmredzami izslēdz vai diskriminē Savienības piegādātājus, preces un pakalpojumus, un sarunās atsacīties piešķirt labāku piekļuvi tirgum. Ierobežojumi piekļuvei ES publiskā iepirkuma tirgum, ko Komisija kādreiz varētu pieņemt saskaņā ar šo regulu, būtu izsvērti un ar precīzu mērķi.

Šās Komisijas Ietekmes novērtējuma padome (*IAB*) ir sniegusi divus atzinumus par ietekmes novērtējuma ziņojumu. Ņemot vērā pirmo atzinumu, ietekmes novērtējuma ziņojums ir pārskatīts šādi: problēmas definīcija ir pārkārtota, lai pievērstu uzmanību galvenajam visā ietekmes novērtējumā identificētajam jautājumam — vajadzībai vēl vairāk atvērt trešo valstu iepirkuma tirgus — un problēmām sakarā ar atbilstību ES starptautiskajām saistībām. Aplūkojamo iespējamo risinājumu klāsts ir paplašināts. Papildus aktīvākai sarunu politikai ietekmes novērtējumā ir ņemta vērā pašreizējā režīma — Direktīvas 2004/17/EK 58. un 59. panta — attiecināšana uz visiem iepirkumiem, uz kuriem attiecas ES direktīvas, un iespēja selektīvi pieņemt starptautisko saistību neaptverto iepirkumu. Visbeidzot, ietekmes analīze ir

pilnveidota, lai uzlabotu pretdarbības apmēru noteikšanu un nodarbinātības rādītājus. Ietekmes novērtējuma ziņojuma 10. pielikumā ir sniegts sīkāks pārskats par to, kā *IAB* pirmais atzinums ir iestrādāts pārstrādātajā ziņojumā, kas tika no jauna iesniegts 2012. gada 8. februārī.

Atzinumā par jauno ziņojumu *IAB* atzīst, ka ziņojums ir uzlabots un tajā iekļauti tās ieteikumi par pirmo atzinumu, taču paziņoja, ka nevar sniegt pozitīvu atzinumu. *IAB* uzskata, ka joprojām ir vairākas jomas, kurās novērtējumu varētu pastiprināt, un nosaka vairākus pasākumus, lai vēl vairāk uzlabotu ziņojumu (t. i., papildināt risinājumu izklāstu, uzlabot ietekmes novērtējumā izmantotā modeļa izklāstu, labāk pamatot vēlamā risinājuma proporcionalitāti utt.). Galīgajā ietekmes novērtējumā šie ieteikumi ir iestrādāti, cik vien tas bijis iespējams.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Šā priekšlikuma galvenie mērķi ir nostiprināt Eiropas Savienības pozīcijas sarunās par noteikumiem par ES preču, pakalpojumu un piegādātāju piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem un precizēt tiesisko situāciju attiecībā uz ārzemju pretendentiem, precēm un pakalpojumiem, kas piedalās ES publiskā iepirkuma tirgū. Līdz ar to šis priekšlikums nosaka vispārēju ES ārējā publiskā iepirkuma politiku, kas reglamentē ārvalstu preču un pakalpojumu piekļuvi ES publiskā iepirkuma tirgum, un ietver mehānismus, kas mudinās ES tirdzniecības partnerus sākt sarunas par piekļuvi tirgum.

Svarīgākais, ka priekšlikums ES tiesību aktos atspoguļo principu, ka ES iekšējā tirgū tādu preču un pakalpojumu iepirkumam, kuri gūst labumu no tirgus piekļuves saistībām, ir tāds pats režīms kā ES precēm un pakalpojumiem, un tas attiecinā šo režīmu arī uz precēm un pakalpojumiem, kuru izcelsme ir vismazāk attīstītajās valstīs.

Attiecībā uz režīmu precēm un pakalpojumiem, kuri negūst labumu no tirgus piekļuves saistībām, ir paredzēta trīspakāpju pieeja.

Komisija var piekrist, ka līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji izslēdz piedāvājumus, kuros neaptverto preču vai pakalpojumu vērtība pārsniedz 50 % no piedāvājumā iekļauto preču vai pakalpojumu kopējās vērtības. Pēc potenciālo pretendentu informēšanas ar paziņojumu par līgumu par nodomu izslēgt tādus piedāvājumus līgumslēdzējai iestādei/līgumslēdzējam ir jāinformē Komisija, kad tas saņem piedāvājumus, kuri ietilpst šajā kategorijā. Komisija var piekrist izslēgšanai, ja trūkst reālas savstarpības tirgus atvērtībā starp ES un valsti, kurā ir preču un/vai pakalpojumu izcelsmes vieta. Komisija apstiprinās izslēgšanu, ja starptautiskā nolīgumā uz attiecīgajām precēm un pakalpojumiem attieksies ES tirgus atruna.

Turklāt šis priekšlikums izveido ES mehānismu, ar ko vēl vairāk palielināt ES ietekmi starptautiskās sarunās par tirgus piekļuvi, pamatojoties uz Komisijas izmeklēšanu un konsultācijām ar trešām valstīm un attiecīgā gadījumā Komisijai uz laiku nosakot ierobežojošus pasākumus.

Pēc ieinteresēto personu pieprasījuma vai pēc savas ierosmes Komisija var veikt izmeklēšanu, lai pārbaudītu, vai pastāv ierobežojoša iepirkuma prakse. Ja tāda prakse apstiprinās, Komisija aicina attiecīgo valsti uz konsultācijām, lai mazinātu tādu ierobežojošu praksi un tādējādi radītu ES uzņēmumiem labāku piekļuvi tirgum.

Ja attiecīgā valsts nevēlas iesaistīties konsultācijās vai piedāvāt apmierinošus risinājumus ierobežojošā iepirkuma pasākumiem, Eiropas Savienība var pieņemt lēmumu uz laiku ierobežot minētās valsts preču un/vai pakalpojumu piekļuvi ES publiskā iepirkuma tirgum.

Visbeidzot, papildus noteikumiem par nepamatoti lētiem piedāvājumiem ierosinātajā publiskā iepirkuma direktīvu reformā līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem būs jāinformē pārējie pretendenti par nodomu pieņemt nepamatoti lētus piedāvājumus, kuros neaptverto preču un pakalpojumu vērtība pārsniedz 50 % no piedāvājumā iekļauto preču un pakalpojumu kopējās vērtības. Tā kā nepieciešamība trešām valstīm ievērot galvenos *ILO* darba standartus tiek risināta ierosinātajā publiskā iepirkuma direktīvu reformā, nav vajadzīgs to iekļaut šajā tekstā.

Tā kā šī iniciatīva ir paredzēta kā politikas instruments sarunu veicināšanai, ir jāuzsver, ka tās galvenais svars nav uz iepirkuma tirgus slēgšanu Eiropas Savienībā, bet uz labāku piekļuvi Eiropas Savienības tirdzniecības partneru publiskā iepirkuma tirgiem. Ir ļoti svarīgi saglabāt uz konkurenci balstītus iepirkuma nosacījumus iekšējā tirgū, kas sniedz jūtamu labumu līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem un vispārībai.

Juridiskais pamats

Līguma par Eiropas Savienības darbību 207. pants.

Subsidiaritātes princips

Priekšlikums ir Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetencē. Tāpēc subsidiaritātes principu nepiemēro.

Proporcionalitātes princips

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Priekšlikums rada pārdomātu līdzsvaru starp visu attiecīgo ieinteresēto pušu interesēm, un ES rīcība pēc formas un būtības nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai sasniegtu Līguma mērķus.

Pirmkārt, līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem Komisijas uzraudzībā būs tiesības izslēgt piedāvājumus, kas par vairāk nekā 50 % sastāv no neaptvertām precēm un pakalpojumiem. Tas nodrošina, ka līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji varēs izvēlēties, vai pieņemt preces un pakalpojumus neatkarīgi no to izcelsmes vai ierobežot tādu preču un pakalpojumu piekļuvi, kuras neaptver ES starptautiskie nolīgumi, ciktāl šāda ierobežošana ir saderīga ar ES kopīgo tirdzniecības politiku, kas ir joma, kura ir vienīgi ES kompetencē. Komisijas uzraudzība ir rūpīgi izstrādāta, lai nodrošinātu viendabīgumu un proporcionalitāti. Otrkārt, Komisijas instruments, kas tiks izveidots ar šo regulu, nodrošinās ES mehānismu, ar kura palīdzību varēs izmeklēt ierobežojošu publiskā iepirkuma praksi un par to konsultēties ar attiecīgo trešo valsti. Tikai gadījumos, kad nebūs iespējams rast citu risinājumu, Komisija pieņems ierobežojošus pagaidu pasākumus.

Administratīvās izmaksas ir maksimāli zemas, bet ir jāveic pasākumi, kas saglabās kopīgās tirdzniecības politikas konsekvenci. Uzraudzības un izmeklēšanas mehānismu izveide ir jāveic Komisijas dienestiem, kas patlaban strādā ar ārējā publiskā iepirkuma politikas un tirgus piekļuves uzraudzības jautājumiem, tādējādi ierobežojot ietekmi uz Komisijas cilvēkresursiem. Līgumslēdzēju iestāžu/līgumslēdzēju administratīvais slogs izpaudīsies tikai situācijās, kad Komisija veiks ierobežojošus pasākumus vai kad līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji izvēlēsies izmantot šo mehānismu, un tam būtu jābalstās uz standarta

veidlapām vai pašdeklarācijām, ierobežojot izmeklēšanu, ko veiktu atsevišķi līgumslēdzēji, lai pārbaudītu preču vai pakalpojumu izcelsmi.

Juridisko instrumentu izvēle

Piedāvātais instruments ir regula.

Citi līdzekļi nebūtu piemēroti, jo tikai regula var pietiekami nodrošināt vienotu rīcību Eiropas Savienības kopīgās tirdzniecības politikas jomā. Turklāt šis instruments dod pilnvaras Eiropas Komisijai, un tas nozīmē, ka transponēšana nebūtu lietderīga.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šim priekšlikumam pašam par sevi nav ietekmes uz budžetu. Savus papildu uzdevumus Komisija var izpildīt ar pašreizējiem resursiem.

5. FAKULTATĪVIE ELEMENTI

Pārbaude, pārskatīšana un turpināmība

Priekšlikumā ietverta pārskatīšanas klauzula.

Eiropas Ekonomikas zona

Ierosinātais tiesību akts ir par jautājumu, kas skar Eiropas Ekonomikas zonu, tādēļ tas jāattiecina uz EEZ.

Sīkāks priekšlikuma izskaidrojums

1. pantā definēts šās regulas priekšmets un piemērošanas joma, pamatojoties uz ES publiskā iepirkuma direktīvām 2004/17/EK un 2004/18/EK un Direktīvu par koncesijas līgumu piešķiršanu, ko ierosinājusi Komisija⁷.

2. pants satur attiecīgas definīcijas, no kurām lielākā daļa ir pārņemta no ES publisko iepirkumu direktīvām. Tekstā ir definētas arī "aptvertās preces un pakalpojumi" un "neaptvertās preces un pakalpojumi", kam ir nozīmīga vieta šās regulas piemērošanā.

3. pantā izklāstīti šajā regulā izmantojamie izcelsmes noteikumi attiecībā uz līgumslēdzēju iestāžu/līgumslēdzēju iepirktajām precēm un pakalpojumiem. Saskaņā ar ES starptautiskajām saistībām preču izcelsmes noteikumi ir saskaņā ar nepreferenciālas izcelsmes noteikumiem, kas definēti ES Muitas kodeksā (Regula Nr. 2913/92). Pakalpojuma izcelsmi nosaka, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību attiecīgajiem noteikumiem par tiesībām veikt uzņēmējdarbību un VVPT (XXVIII pantā) sniegtajām definīcijām.

4. pantā izklāstīti noteikumi par piekļuvi ES publiskā iepirkuma tirgum, ko piemēro ārvalstu precēm un pakalpojumiem, kuri gūst labumu no ES tirgus piekļuves saistībām (turpmāk — "aptvertās preces un pakalpojumi"), un precēm un pakalpojumiem, kuru izcelsme ir vismazāk attīstītajās valstīs. Abas kategorijas ir jātraktē kā ES preces un pakalpojumi.

⁷ COM(2011) 897 galīgā redakcija.

5. pantā ir izklāstīti noteikumi par tādu preču un pakalpojumu piekļuvi, kuru izcelsme ir trešās valstīs, kas negūst labumu no ES tirgus piekļuves saistībām (turpmāk "neaptvertās preces un pakalpojumi"). Uz šo preču un pakalpojumu piekļuvi var attiekties ierobežojoši pasākumi, ko veic līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji vai Komisija saskaņā ar šās regulas ieviestajiem mehānismiem.

6. pantā izklāstīti nosacījumi, ar kuriem Komisija var piekrist, ka atsevišķas līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji izslēdz piedāvājumu no iepirkuma procedūras, ja neaptverto preču vai pakalpojumu vērtība pārsniedz 50 % no piedāvājumā iekļauto preču vai pakalpojumu kopējās vērtības attiecībā uz līgumiem, kuru paredzamā vērtība ir vismaz EUR 5 000 000.

Ja līgumslēdzēja iestāde/līgumslēdzējs paziņojumā par līgumu ir paudis nodomu izslēgt neaptvertās preces un pakalpojumus un saņem piedāvājumus, kas ietilpst šajā kategorijā, tam ir jāpaziņo Komisijai un jāsniedz attiecīgo piedāvājumu raksturojums. Saskaņā ar paziņojumu publikācijām "Oficiālajā Vēstnesī" (*TED, Tenders European Daily*) tikai 7 % no visiem "Oficiālajā Vēstnesī" publicētajiem līgumiem vērtība ir virs EUR 5 000 000. Tomēr šie līgumi veido 61 % no visa ES publiskā iepirkuma tirgus. Komisija lēš, ka ik gadu tā saņems ne vairāk kā 35–45 paziņojumu.

Attiecībā uz līgumiem, kuru paredzētā vērtība ir vismaz EUR 5 000 000, Komisijai būtu jāpieņem lēmums par izslēgšanu. Komisijai būtu attiecībā uz visiem līgumiem jāapstiprina paredzētā izslēgšana, ja uz attiecīgajām precēm un pakalpojumiem attiecas atruna par tirgus piekļuvi saskaņā ar ES starptautiskajiem nolīgumiem par publisko iepirkumu. Ja šāda nolīguma nav, Komisijai jāapstiprina izslēgšana, ja trešā valsts saglabā ierobežojošus iepirkuma pasākumus, kuru rezultātā trūkst būtiskas savstarpības tirgus atvērtībā starp Savienību un attiecīgo trešo valsti. Novērtējot, vai pastāv būtiskas savstarpības trūkums, Komisijai jāizskata, kādā mērā attiecīgās valsts publiskā iepirkumu tiesību akti nodrošina pārredzamību saskaņā ar starptautiskajiem standartiem publiskā iepirkuma jomā un nepieļauj nekādu diskrimināciju pret Savienības precēm, pakalpojumiem un ekonomikas dalībniekiem. Tai arī jāizskata, kādā mērā valsts iestādes un/vai atsevišķas iepirkuma iestādes patur spēkā vai pieņem diskriminējošu praksi pret Savienības precēm, pakalpojumiem un ekonomikas dalībniekiem.

7. pants nosaka līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem īpašu pienākumu informēt pārējos iepirkuma procedūras pretendētus par savu lēmumu pieņemt nepamatoti zemu piedāvājumu, kurā neaptverto preču un pakalpojumu vērtība pārsniedz 50 % no piedāvājumā iekļauto preču vai pakalpojumu kopējās vērtības.

8. pantā izklāstīti nosacījumi, ar kuriem Komisija pēc savas iniciatīvas vai pēc dalībvalstu vai ieinteresēto personu pieprasījuma var sākt ārējā iepirkuma izmeklēšanu saistībā ar ierobežojošiem iepirkuma pasākumiem, ko veic trešās valstis, un par to, kā veikt šādu izmeklēšanu.

9. pants izveido mehānismu konsultācijām ar trešām valstīm gadījumos, kad Komisija pēc ārējā iepirkuma izmeklēšanas secina, ka attiecīgā valsts ir pieņēmusi vai uztur ierobežojošu publiskā iepirkuma praksi. Saskaņā ar šo mehānismu Komisija aicinās attiecīgo valsti uzsākt pārrunas ar mērķi novērst ierobežojošo iepirkuma praksi un nodrošināt pārredzamību un vienlīdzīgu attieksmi pret ES piegādātājiem, precēm un pakalpojumiem. Konsultāciju shēmā ņem vērā dažādas situācijas, piemēram, to, vai pastāv strīdu izšķiršanas mehānisms attiecībā uz ierobežojošu iepirkuma praksi, kas ietekmē aptverto iepirkumu, vienpusēji pasākumi stāvokļa izlabošanai vai starptautiska nolīguma noslēgšana, kas nodrošina vienlīdzīgu

attieksmi pret ES piegādātājiem, precēm un pakalpojumiem, kurus iepriekš skārusi ierobežojoša iepirkuma prakse. Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktu, ar ko aizliedz izslēgt piedāvājumus, kuros ietilpst neaptvertās preces un pakalpojumi, kuru izcelsme ir valstīs, ar kurām risinās saturīgas tirgus piekļuves sarunas un ir pamatotas izredzes tuvākajā nākotnē izbeigt ierobežojošu iepirkuma praksi.

10. pants pilnvaro Komisiju pieņemt īstenošanas aktu par "ierobežojošiem pasākumiem", ar nosacījumu, ka tās izmeklēšanā ir apstiprināts, ka trešā valstī pastāv ierobežojoši iepirkuma pasākumi un ka Komisija ir mēģinājusi risināt sarunas par tirgus piekļuvi saskaņā ar konsultāciju mehānismu. Šādi pasākumi principā var būt: i) atsevišķu tādu piedāvājumu diskvalifikācija, kas par vairāk nekā 50 % sastāv no attiecīgās valsts izcelsmes precēm vai pakalpojumiem; un/vai ii) obligāts cenas sods piedāvājumā iekļautajām precēm vai pakalpojumiem, kuru izcelsme ir attiecīgajā valstī.

11. pantā izklāstīti noteikumi par pieņemto ierobežojošo pasākumu atcelšanu vai apturēšanu, kā arī par Komisijas lēmumu aizliegt līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem izmantot 6. pantu.

12. pantā izklāstīti noteikumi par informācijas sniegšanu pretendentiem par ierobežojošiem pasākumiem, ko Komisija pieņēmusi saistībā ar atsevišķām publiskā iepirkuma procedūrām.

13. pantā ir izklāstīti apstākļi, kuros līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem ir atļauts atlikt pasākumus, kas pieņemti atbilstīgi šai regulai. Šā noteikuma mērķis ir sniegt līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem nepieciešamo elastību, lai apmierinātu to iepirkuma vajadzības un tajā pašā laikā ar paziņošanas pienākumu nodrošinātu pareizu uzraudzību, ko veic Komisija.

14. un 15. pantā izklāstītas Komisijai piešķirtās pilnvaras pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 14. pantu attiecībā uz pielikuma grozījumiem, lai atspoguļotu jaunu Savienības starptautisko nolīgumu noslēgšanu publiskā iepirkuma jomā.

16. pantā noteikti tiesiskās aizsardzības līdzekļi gadījumiem, kad tiek pārkāpti šās regulas noteikumi.

17. pantā norādīta attiecīgā komitejas procedūra īstenošanas aktu pieņemšanai. Turklāt Komisijai dotas pilnvaras pieņemt īstenošanas pasākumus, lai noteiktu standarta veidlapas.

18. pantā ir iekļauti noteikumi par tās informācijas konfidencialitāti, kas saņemta saskaņā ar šo regulu.

19. pantā noteikts, ka Komisijai jāiesniedz ziņojums par šās regulas īstenošanu vismaz reizi trīs gados pēc tās stāšanās spēkā.

20. pants paredz Direktīvas 2004/17/EK 58. un 59. pantu atcelšanu.

21. pants nosaka šās regulas stāšanos spēkā.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par trešo valstu preču un pakalpojumu piekļuvi Eiropas Savienības publiskā iepirkuma iekšējam tirgum un par procedūrām, kas atbalsta sarunas par Savienības preču un pakalpojumu piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁸,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu⁹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Līguma par Eiropas Savienību 21. pantā paredzēts, ka Savienība nosaka un īsteno kopējo politiku un darbības, kā arī tiecas sasniegt augstu sadarbības līmeni visās starptautisko attiecību jomās, lai cita starpā veicinātu visu valstu integrāciju pasaules ekonomikā, arī pakāpeniski atceļot starptautiskās tirdzniecības ierobežojumus.
- (2) Atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības (LESD) darbību 206. pantam Savienība, nodibinot muitas savienību, vispārēju interešu labā veicina pasaules tirdzniecības harmonisku attīstību, starptautiskās tirdzniecības un tiešo ārvalstu ieguldījumu ierobežojumu pakāpenisku atcelšanu, kā arī muitas un citu šķēršļu mazināšanu.
- (3) Saskaņā ar LESD 26. pantu Savienība paredz pasākumus, lai izveidotu iekšējo tirgu vai nodrošinātu tā darbību, un iekšējais tirgus aptver telpu bez iekšējām robežām, kurā saskaņā ar Līgumiem ir nodrošināta preču, personu, pakalpojumu un kapitāla brīva aprīte.

⁸ OV C, , .. lpp.

⁹ OV C, , .. lpp.

- (4) 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību III.8 pants un Vispārējās vienošanās par pakalpojumu tirdzniecību XIII pants izslēdz valsts iepirkumu no PTO galvenajiem daudzpusējiem priekšrakstiem.
- (5) Pasaulē tirdzniecības organizācijas ietvaros un divpusējās attiecībās Savienība atbalsta vērienīgu Savienības un tās tirdzniecības partneru starptautiskā publiskā iepirkuma tirgus atvēršanu, ievērojot savstarpību un abpusēju labumu.
- (6) Daudzas trešās valstis nevēlas atvērt publiskā iepirkuma tirgus starptautiskai konkurencei vai atvērt tos plašāk, nekā tie atvērti līdz šim. Rezultātā Savienības ekonomikas dalībnieki saskaras ar ierobežojošu iepirkuma praksi daudzās Savienības tirdzniecības partnervalstīs. Tāda ierobežojoša iepirkuma prakse izraisa ievērojamu tirdzniecības iespēju zudumu.
- (7) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvā 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs¹⁰, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvā 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru¹¹, ir tikai daži noteikumi par Savienības publiskā iepirkuma politikas ārējo dimensiju, kā Direktīvas 2004/17/EK 58. un 59. pants. Šiem noteikumiem tomēr ir tikai ierobežota darbības joma, un vadošu norāžu trūkuma dēļ līgumslēdzēji tos daudz nepiemēro.
- (8) Saskaņā ar LESD 207. pantu kopējā tirdzniecības politika publiskā iepirkuma jomā ir jābalsta uz vienādiem principiem.
- (9) Savienības un trešo valstu ekonomikas dalībnieku un līgumslēdzēju iestāžu/līgumslēdzēju juridiskās noteiktības interesēs starptautiskā tirgus piekļuves saistības attiecībā pret trešām valstīm, kuras Savienība uzņēmusies publiskā iepirkuma jomā, būtu jāatspoguļo ES tiesību sistēmā, tādējādi nodrošinot to efektīvu piemērošanu. Komisijai būtu jāizdod norādījumi par Eiropas Savienības spēkā esošo starptautisko tirgus piekļuves saistību piemērošanu praksē. Šie norādījumi būtu regulāri jāatjaunina, un tajos būtu jābūt vienkārši izmantojamai informācijai.
- (10) Mērķis uzlabot ES ekonomikas dalībnieku piekļuvi publiskā iepirkuma tirgiem dažās trešās valstīs, kurus aizsargā ierobežojoši iepirkuma pasākumi, un saglabāt vienādus konkurences apstākļus Eiropas vienotajā tirgū prasa, lai visā Eiropas Savienībā tiktu saskaņots režīms trešo valstu precēm un pakalpojumiem, kuri nav ietverti Savienības starptautiskajās saistībās.
- (11) Šim nolūkam izcelsmes noteikumiem būtu jābūt tādiem, lai līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji zinātu, vai uz precēm un pakalpojumiem attiecas Eiropas Savienības starptautiskās saistības. Preču izcelsme būtu jānosaka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulu Nr. 2913/1992 par Kopienas muitas kodeksa izveidi¹² 22.–26. pantu. Saskaņā ar šo regulu preces uzskata par Savienības precēm, ja tās ir pilnībā iegūtas vai saražotas Savienībā. Precēm, kuru

¹⁰ OV L 134, 30.4.2004., 1. lpp.

¹¹ OV L 134, 30.4.2004., 114. lpp.

¹² OV L 302, 19.10.1992., 1. lpp.

ražošanā iesaistīta viena vai vairākas trešās valstis, izcelsmes valsts ir tā, kurā šim nolūkam apgādātā ražotavā notikusi pēdējā būtiskā ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde, kas beidzas ar jauna produkta saražošanu vai ir svarīga tā ražošanas stadija. Pakalpojuma izcelsme būtu jānosaka, pamatojoties uz tās fiziskās vai juridiskās personas izcelsmi, kas to sniedz. Norādījumiem, kas minēti 9. apsvērumā, būtu jāaptver izcelsmes noteikumu piemērošana praksē.

- (12) Komisijai būtu jāizvērtē, vai apstiprināt, ka līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji Direktīvu [2004/17/EK, 2004/18/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes [...] Direktīvas [...] par koncesijas līgumu piešķiršanu¹³] nozīmē attiecībā uz līgumiem, kuru paredzamā vērtība ir vismaz EUR 5 000 000, izslēdz no līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrām preces un pakalpojumus, uz kuriem neattiecas Eiropas Savienības starptautiskās saistības.
- (13) Pārredzamības labad līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem, kuri vēlas izmantot savas tiesības saskaņā ar šo regulu izslēgt no līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras piedāvājumus, kuri ietver preces un/vai pakalpojumus ar izcelsmi ārpus Eiropas Savienības un kuros starptautisko saistību neaptverto preču vai pakalpojumu vērtība pārsniedz 50 % no šo preču vai pakalpojumu kopējās vērtības, par to būtu jāinformē ekonomikas dalībnieki *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicējamā paziņojumā par līgumu.
- (14) Lai Komisija varētu lemt par tādu trešo valstu preču un pakalpojumu izslēgšanu, kuri nav ietverti Savienības starptautiskajās saistībās, līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem būtu paziņo Komisijai par savu nodomu izslēgt šādas preces un pakalpojumus, izmantojot standarta veidlapu, kas satur pietiekamu informāciju.
- (15) Attiecībā uz līgumiem, kuru paredzamā vērtība ir vismaz EUR 5 000 000, Komisijai tāda izslēgšana būtu jāapstiprina tikai tad, ja starptautiskajā nolīgumā par tirgus piekļuvi publiskā iepirkuma jomā starp Savienību un preču un/vai pakalpojumu izcelsmes valsti ir ietvertas nepārprotamas Savienības atrunas par piekļuvi tirgum attiecībā uz precēm un/vai pakalpojumiem, kurus ir ierosināts izslēgt. Ja šāda nolīguma nav, Komisijai būtu jāapstiprina izslēgšana, ja trešā valsts saglabā ierobežojošus iepirkuma pasākumus, kuru rezultātā trūkst reālas savstarpības tirgus atvērtībā starp Savienību un attiecīgo trešo valsti. Par reālas savstarpības trūkumu būtu jāuzskata stāvoklis, kad ierobežojošie iepirkuma pasākumi rada nopietnu un atkārtotu diskrimināciju ES ekonomikas dalībniekiem, precēm un pakalpojumiem.
- (16) Novērtējot, vai pastāv reālas savstarpības trūkums, Komisijai būtu jāizskata, kādā mērā attiecīgās valsts publiskā iepirkumu tiesību akti nodrošina pārredzamību saskaņā ar starptautiskajiem standartiem publiskā iepirkuma jomā un nepieļauj nekādu diskrimināciju pret Savienības precēm, pakalpojumiem un ekonomikas dalībniekiem. Turklāt tai būtu jāizskata, kādā mērā valsts iestādes un/vai atsevišķi līgumslēdzēji saglabā vai pieņem diskriminējošu praksi pret Savienības precēm, pakalpojumiem un ekonomikas dalībniekiem.
- (17) Komisijai būtu jāspēj novērst iecerētas izslēgšanas iespējamo negatīvo ietekmi uz tirdzniecības sarunām, kas notiek ar attiecīgo valsti. Tāpēc, ja kāda valsts iesaistās

¹³ OVL

saturīgās sarunās ar Savienību par tirgus piekļuvi publiskā iepirkuma jomā un Komisija uzskata, ka tuvākajā nākotnē ir paredzama ierobežojošas iepirkuma prakses atcelšana, Komisijai būtu jāspēj pieņemt īstenošanas tiesību aktu, kas noteiktu, ka preces un pakalpojumi no attiecīgās valsts vienu gadu nav izslēdzami no līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras.

- (18) Ņemot vērā to, ka uz trešo valstu preču un pakalpojumu piekļuvi Savienības publiskā iepirkuma tirgum attiecas kopējā tirdzniecības politika, dalībvalstīm vai to līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem nedrīkstētu būt iespēja trešo valstu preču vai pakalpojumu piekļuvi iepirkuma procedūrām ierobežot ar tādiem pasākumiem, kas nav paredzēti šajā regulā.
- (19) Ņemot vērā to, ka līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem ir grūtāk novērtēt pretendentu paskaidrojumus apstākļos, kad piedāvājumi aptver preces un/vai pakalpojumus ar izcelsmi ārpus Eiropas Savienības un starptautisko saistību neaptverto preču vai pakalpojumu vērtība tajos pārsniedz 50 % no šo preču vai pakalpojumu kopējās vērtības, ir lietderīgi noteikt labāku pārredzamību attieksmei pret nepamatoti lētiem piedāvājumiem. Papildus Direktīvas par publisko iepirkumu 69. panta un Direktīvas par iepirkumu, ko veic uzņēmumi, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, 79. panta noteikumiem līgumslēdzējai iestādei/līgumslēdzējam, kas plāno pieņemt šādu nepamatoti lētu piedāvājumu, būtu rakstveidā jāinformē pārējie pretendenti, minot iemeslus, kuru dēļ cenas vai izmaksas ir nepamatoti zemas. Tas ļauj šiem pretendentiem veicināt precīzāku novērtējumu par to, vai izraudzītais pretendents spēs pilnībā izpildīt līgumu saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti iepirkuma procedūras dokumentācijā. Tāpēc šī papildu informācija radītu līdzvērtīgākus konkurences apstākļus ES publiskā iepirkuma tirgū.
- (20) Komisijai būtu jāspēj pēc savas ierosmes vai pēc ieinteresētās personas vai dalībvalsts iesnieguma jebkurā brīdī uzsākt ārējā iepirkuma izmeklēšanu saistībā ar ierobežojošu publiskā iepirkuma praksi, ko, iespējams, piekopi trešā valsts. Jo īpaši tajā ņem vērā to, ka Komisija ir apstiprinājusi vairākus plānotus izņēmumus attiecībā uz trešo valsti, ievērojot šās regulas 6. panta 2. punktu. Tādai izmeklēšanai nebūtu jāskar Padomes 1994. gada 22. decembra Regula (EK) Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, jo īpaši tiem, kas ieviesti Pasaules tirdzniecības organizācijas aizgādībā¹⁴.
- (21) Ja Komisijai, pamatojoties uz tai pieejamo informāciju, ir iemesls uzskatīt, ka trešā valsts ir izveidojusi vai uztur spēkā ierobežojošu publiskā iepirkuma praksi, tai jāspēj sākt izmeklēšanu. Ja ierobežojoša publiskā iepirkuma prakse trešā valstī apstiprinās, Komisijai būtu jāaicina attiecīgā valsts sākt konsultācijas, lai ekonomikas dalībniekiem, precēm un pakalpojumiem uzlabotu konkurēšanas iespējas minētās valsts publiskajā iepirkumā.
- (22) Ja konsultācijas ar attiecīgo valsti nerada pietiekamu dalības iespēju uzlabojumu ES ekonomikas dalībniekiem, precēm un pakalpojumiem, Komisijai būtu jāveic piemēroti ierobežojoši pasākumi.

¹⁴ OV L 349, 31.12.1994.

- (23) Šādi pasākumi var ietvert atsevišķu trešās valsts preču un pakalpojumu obligātu izslēgšanu no publiskā iepirkuma procedūrām Eiropas Savienībā vai var pakļaut obligātam cenas sodam piedāvājumus, ko veido preces vai pakalpojumi, kuru izcelsme ir minētajā valstī. Lai izvairītos no šo pasākumu apiešanas, var būt arī nepieciešams izslēgt atsevišķas ārvalstu kontrolētas vai tām piederošas Eiropas Savienībā reģistrētas juridiskas personas, kas nav iesaistītas reālā uzņēmējdarbībā tā, lai tām būtu tiešas un faktiskas saiknes ar attiecīgās dalībvalsts ekonomiku. Attiecīgie pasākumi nedrīkstētu būt nesamērīgi salīdzinājumā ar ierobežojošo publiskā iepirkuma praksi, uz kuru ar tiem tiek reaģēts.
- (24) Ir svarīgi, lai līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji varētu par konkurētspējīgām cenām piekļūt augstas kvalitātes produktu klāstam, kas atbilst to iepirkuma prasībām. Tādēļ līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem vajadzētu būt iespējai atlikt pasākumus, kas ierobežo neaptverto preču un pakalpojumu piekļuvi, gadījumos, ja nav pieejamas Savienības un/vai saistību aptvertas preces vai pakalpojumi, kas atbilst līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēja prasībām aizsargāt būtiskas sabiedriskās vajadzības, piemēram, veselību un sabiedrības drošību, vai ja pasākuma piemērošana radītu nesamērīgu cenas vai līguma izmaksu palielinājumu.
- (25) Gadījumā, kad līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji nepareizi piemēro izņēmumus no pasākumiem, kas ierobežo starptautisko saistību neaptverto preču un pakalpojumu piekļuvi, Komisijai būtu jāspēj piemērot korekcijas mehānismu, kas noteikts Padomes Direktīvas 89/665/EEK par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām¹⁵, 3. pantā vai Padomes Direktīvas 92/13/EEK, ar ko koordinē normatīvos un administratīvos aktus par to, kā piemēro Kopienas noteikumus par līgumu piešķiršanas procedūrām, ko piemēro subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un telekomunikāciju nozarē¹⁶, 8. pantā. Tā paša iemesla dēļ līgumi, kas noslēgti ar ekonomikas dalībnieku, pārkāpjot Komisijas lēmumus par nodomātajiem izņēmumiem, par kuriem ziņojušas līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji, vai pārkāpjot pasākumus, kas ierobežo starptautisko saistību neaptverto preču un pakalpojumu piekļuvi, būtu atzīstami par spēkā neesošiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/66/EK¹⁷ nozīmē.
- (26) Ņemot vērā kopējo Savienības politiku attiecībā uz vismazāk attīstītajām valstīm, kas cita starpā noteikta Padomes 2008. gada 22. jūlija Regulā (EK) Nr. 732/2008 par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu no 2009. gada 1. janvāra, ir lietderīgi preces un pakalpojumus no šīm valstīm pielīdzināt Savienības precēm un pakalpojumiem.
- (27) Lai Eiropas Savienības tiesiskajā kārtībā atspoguļotu starptautiskā tirgus piekļuves saistības, kas publiskā iepirkuma jomā uzņemtas pēc šās regulas pieņemšanas, Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt tiesību aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu par grozījumiem starptautisko nolīgumu sarakstā, kas pievienots šai regulai. Ir īpaši svarīgi, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ar ekspertiem. Komisijai, sagatavojot un

¹⁵ OV L 395, 30.12.1989., 33. lpp.

¹⁶ OV L 76, 23.3.1992., 14. lpp.

¹⁷ OV L 335, 20.12.2007., 31. lpp.

izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, laicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.

- (28) Lai nodrošinātu vienotus šās regulas īstenošanas nosacījumus, īstenošanas pilnvaras jāuztic Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu.
- (29) Konsultēšanās procedūra būtu jāizmanto, pieņemot īstenošanas aktus par standarta veidlapu izstrādāšanu paziņojumu publicēšanai, par paziņojumu iesniegšanu Komisijai un par preču vai pakalpojumu izcelsmi. Šādiem lēmumiem nav nekādas ietekmes ne no finanšu viedokļa, ne uz to pienākumu raksturu un darbības jomu, kas izriet no šās regulas. Gluži pretēji, šiem tiesību aktiem ir raksturīgi tikai administratīvi mērķi, un tie ir paredzēti, lai atvieglotu šās regulu noteikumu piemērošanu.
- (30) Komisijai būtu vismaz reizi trijos gados jāiesniedz ziņojums par šās regulas piemērošanu.
- (31) Lai sasniegtu galveno mērķi izveidot kopīgu ārējo politiku publiskā iepirkuma jomā, saskaņā ar proporcionalitātes principu ir nepieciešami un lietderīgi pieņemt noteikumus par režīmu precēm un pakalpojumiem, kuri nav ietverti Eiropas Savienības starptautiskajās saistībās. Šī regula par trešo valstu ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piekļuvi nepārsniedz to, kas nepieciešams, lai sasniegtu vēlamos mērķus, saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 4. punktu,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I nodaļa **VISPĀRĪGI NOTEIKUMI**

1. pants

Priekšmets un piemērošanas joma

- 1. Šajā regulā ir izklāstīti noteikumi par trešo valstu preču un pakalpojumu piekļuvi tiesībām slēgt līgumus ar Savienības līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem par būvdarbu vai būves realizāciju, preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu, un noteiktas procedūras, kas atbalsta sarunas par Savienības preču un pakalpojumu piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem.
- 2. Šo regulu piemēro līgumiem, uz kuriem attiecas šādi tiesību akti:
 - (a) Direktīva [2004/17/EK];
 - (b) Direktīva [2004/18/EK];
 - (c) Direktīva [201./... (par koncesijas līgumu piešķiršanu)].

Šī regula attiecas uz līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, ja preces vai pakalpojumus iepērk pārvaldes vajadzībām bez nodoma tos tālāk pārdot tirdznieciskā nolūkā vai izmantot preču ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai tirdznieciskā nolūkā.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:
 - (a) "piegādātājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas tirgū piedāvā preces;
 - (b) "pakalpojumu sniedzējs" ir fiziska vai juridiska persona, kas tirgū piedāvā būvdarbu vai būves realizāciju vai pakalpojumus;
 - (c) "līgumslēdzēja iestāde/līgumslēdzējs" ir līgumslēdzēja iestāde, kas definēta Direktīvas 2004/18/EK 1. panta 9. punktā, un līgumslēdzējs, kas definēts Direktīvas 2004/17/EK 2. pantā un Direktīvas 20.. par koncesiju līgumu piešķiršanu 3. un 4. pantā;
 - (d) "aptvertas preces vai pakalpojumi" ir preces vai pakalpojumi, kuru izcelsme ir valstī, ar kuru Savienība publiskā iepirkuma jomā ir noslēgusi starptautisku nolīgumu, kurā ietilpst tirgus piekļuves saistības, un uz kuriem attiecas attiecīgais nolīgums. Šās regulas I pielikumā ietverts attiecīgo nolīgumu saraksts;
 - (e) "neaptvertas preces vai pakalpojumi" ir preces vai pakalpojumi, kuru izcelsme ir valstī, ar kuru Savienība publiskā iepirkuma jomā nav noslēgusi starptautisku nolīgumu, kurā ietilpst tirgus piekļuves saistības, vai preces vai pakalpojumi, kuru izcelsme ir valstī, ar kuru Savienība ir noslēgusi šādu nolīgumu, bet uz kuriem attiecīgais nolīgums neattiecas;
 - (f) "pasākums" ir jebkurš tiesību akts vai prakse, vai to apvienojums;
 - (g) "ieinteresētās personas" ir sabiedrības vai uzņēmumi, kuri izveidoti saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem un kuru juridiskā adrese, centrālā administrācija vai galvenā uzņēmējdarbības vieta ir Savienībā, un kuri tieši nodarbojas ar tādu preču ražošanu vai pakalpojumu sniegšanu, uz kuriem attiecas ierobežojoši trešo valstu iepirkuma pasākumi.
2. Šajā regulā:
 - (a) termins "valsts" var attiekties uz valsti vai atsevišķu muitas teritoriju, šādai nomenklatūrai neskarot to suverenitāti;
 - (b) ar terminu "ekonomikas dalībnieks" apzīmē gan piegādātāju, gan pakalpojuma sniedzēju;
 - (c) piedāvājumu iesniedzis ekonomikas dalībnieks tiek uzskatīts par "pretendentu";

- (d) būvdarbu un/vai būves realizāciju saskaņā ar Direktīvām [2004/17/EK, 2004/18/EK un Direktīvu 201../. par koncesiju līgumu piešķiršanu] šās regulas vajadzībām uzskata par pakalpojumu sniegšanu;
- (e) “obligāts cenas sods” attiecas uz līgumslēdzēju pienākumu palielināt, ar zināmiem izņēmumiem, pakalpojumu un/vai preču, kuru izcelsme ir dažās trešās valstīs, cenu, kas ir piedāvāta līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās.

3. pants

Izcelsmes noteikumi

1. Preces izcelsmi nosaka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas Nr. 2913/1992 par Kopienas muitas kodeksa izveidi¹⁸ 22.–26. pantu.
2. Pakalpojuma izcelsmi nosaka, pamatojoties uz tās fiziskās vai juridiskās personas izcelsmi, kura to sniedz. Par pakalpojuma sniedzēja izcelsmes valsti uzskata:
 - (a) fiziskas personas gadījumā — valsti, kurā persona ir valstspiederīgā vai kurā viņai ir pastāvīgas uzturēšanās tiesības;
 - (b) juridiskas personas gadījumā — kādu no šīm:
 - (1) ja pakalpojumu nesniedz ar komerciālu klātbūtni Savienībā — valsts, kurā juridiskā persona ir dibināta vai citādi organizēta saskaņā ar tās likumiem un kuras teritorijā juridiskā persona nodarbojas ar reālu saimniecisko darbību;
 - (2) ja pakalpojumu sniedz ar komerciālu klātbūtni Savienībā — dalībvalsts, kurā juridiskā persona ir reģistrēta un kuras teritorijā tā nodarbojas ar reālu saimniecisko darbību tā, ka tai ir tieša un faktiskā saikne ar attiecīgās dalībvalsts tautsaimniecību.

Šā apakšpunkta ii) punkta izpildes vajadzībām: ja juridiskā persona nav iesaistīta reālā saimnieciskā darbībā tā, ka tai ir tieša un faktiskā saikne ar attiecīgās dalībvalsts tautsaimniecību, — tās fiziskās vai juridiskās personas izcelsme, kurai pieder vai kuras kontrolē ir juridiskā persona, kas sniedz pakalpojumus.

Par juridisko personu, kas sniedz pakalpojumu, tiek uzskatīts, ka tā:

"pieder" attiecīgās valsts personām, ja vairāk nekā 50 % no līdzdalības pašu kapitālā pieder minētās valsts personām, un ka to "kontrolē" attiecīgās valsts personas, ja šādām personām ir tiesības iecelt tās direktoru vairākumu vai citādi likumīgi virzīt tās darbību.

¹⁸

OV L 302, 19.10.1992., 1. lpp.

3. Šajā regulā precēm vai pakalpojumiem ar izcelsmi Eiropas Ekonomikas zonas valstīs, kuras nav dalībvalstis, piemēro tādu pašu režīmu kā precēm vai pakalpojumiem ar izcelsmi dalībvalstīs.

II nodaļa

REŽĪMS APTVERTAJĀM UN NEAPTVERTAJĀM PREČĒM UN PAKALPOJUMIEM UN NEPAMATOTI LĒTIEM PIEDĀVĀJUMIEM

4. pants

Režīms aptvertajām precēm un pakalpojumiem

Piešķirot tiesības slēgt līgumus par būvdarbu un/vai būves realizāciju, preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji pielīdzina aptvertās preces un pakalpojumus precēm un pakalpojumiem, kuru izcelsme ir Eiropas Savienībā.

Preces vai pakalpojumus ar izcelsmi Regulas (EK) Nr. 732/2008 I pielikumā norādītajās vismazāk attīstītajās valstīs uzskata par aptvertajām precēm un pakalpojumiem.

5. pants

Piekluves noteikumi neaptvertajām precēm un pakalpojumiem

Uz neaptvertajām precēm un pakalpojumiem var attiekties ierobežojoši pasākumi, ko Komisija veic:

- a) pēc atsevišķu līgumslēdzēju pieprasījuma saskaņā ar 6. pantā izklāstītajiem noteikumiem;
- b) saskaņā ar 10. un 11. pantā izklāstītajiem noteikumiem.

6. pants

Pilnvarojums līgumslēdzējām iestādēm/līgumslēdzējiem izslēgt piedāvājumus, kuros ir neaptvertās preces un pakalpojumi

1. Attiecībā uz līgumiem, kuru paredzamā vērtība ir vismaz EUR 5 000 000 bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN), Komisija pēc līgumslēdzēju iestāžu/līgumslēdzēju pieprasījuma izvērtē, vai dot piekrišanu izslēgt no līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras preču vai pakalpojumu piedāvājumus, kuru izcelsme ir ārpus Savienības, ja neapverto preču vai pakalpojumu vērtība pārsniedz 50 % no piedāvājumā iekļauto preču vai pakalpojumu kopējās vērtības, saskaņā ar tālāk minētajiem nosacījumiem.

2. Ja līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji plāno izslēgšanu no līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras, pamatojoties uz 1. punktu, tie to norāda paziņojumā par līgumu, ko publicē saskaņā ar Direktīvas 2004/18/EK 35. pantu vai saskaņā ar Direktīvas 2004/17/EK 42. pantu, vai Direktīvas par koncesiju līgumu piešķiršanu 26. pantu.

Līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji pieprasa, lai pretendenti sniedz informāciju par piedāvājumā iekļauto preču un/vai pakalpojumu izcelsmi un vērtību. Tie pieņem pašdeklarācijas kā provizorisku liecību, ka piedāvājumu nevar izslēgt saskaņā ar 1. punktu. Līgumslēdzēja iestāde jebkurā brīdī procedūras laikā var lūgt pretendentam iesniegt visus vajadzīgos dokumentus vai to daļas, ja tas šķiet nepieciešams, lai nodrošinātu procedūras pareizu norisi. Komisija var pieņemt īstenošanas tiesību aktus, ar kuriem izveido standarta veidlapas deklarācijām par preču un pakalpojumu izcelsmi. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 3. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

Ja līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji saņem 1. punkta nosacījumiem atbilstošus piedāvājumus, par kuriem tie plāno šā iemesla dēļ pieprasīt izslēgšanu, tie par to paziņo Komisijai. Paziņošanas procedūras laikā līgumslēdzēja iestāde/līgumslēdzējs var turpināt piedāvājumu analīzi.

Paziņojumu nosūta elektroniski, izmantojot standarta veidlapu. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka standarta veidlapas. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 3. punktā minēto konsultēšanās procedūru. Standarta veidlapā ietver šādu informāciju:

- (a) līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēja nosaukums un kontaktinformācija;
- (b) līguma priekšmeta apraksts;
- (c) ekonomikas dalībnieka, kura piedāvājums būtu izslēdzams, nosaukums un kontaktinformācija;
- (d) informācija par ekonomikas dalībnieka, preču un/vai pakalpojumu izcelsmi un vērtību.

Komisija var līgumslēdzējai iestādei/līgumslēdzējam lūgt papildu informāciju.

Minēto informāciju sniedz astoņās darba dienās, sākot no pirmās darba dienas pēc dienas, kurā saņemts papildu informācijas pieprasījums. Ja Komisija noliktajā laikā nekādu informāciju nesaņem, 3. punktā noteikto termiņu atliek, līdz Komisija saņem pieprasīto informāciju.

3. Attiecībā uz 1. punktā minētajiem līgumiem Komisija pieņem īstenošanas aktu par paredzētās izslēgšanas apstiprināšanu divu mēnešu termiņā, kas sākas pirmajā darba dienā pēc dienas, kad tā ir saņēmusi paziņojumu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru. Minēto termiņu attiecīgi pamatotos gadījumos vienu reizi var pagarināt par ne vairāk kā diviem mēnešiem, it īpaši, ja paziņojumā vai tam pievienotajos dokumentos ir nepilnīga vai neprecīza informācija vai ja paziņotie fakti būtiski mainās. Ja šā divu mēnešu laikposma beigās vai pagarinājuma laikā Komisija nav pieņēmusi lēmumu, ar kuru atzīst vai neatzīst izslēgšanu, tiek uzskatīts, ka Komisija izslēgšanu nav apstiprinājusi.

4. Pieņemot īstenošanas tiesību aktus saskaņā ar 3. punktu, Komisija apstiprina paredzēto izslēgšanu šādos gadījumos:

- (a) ja starptautiskajā nolīgumā par tirgus piekļuvi publiskā iepirkuma jomā starp Savienību un valsti, kurā ir preču un/vai pakalpojumu izcelsme, Savienība ir noteikusi nepārprotamas tirgus piekļuves atrunas attiecībā uz precēm un/vai pakalpojumiem, kurus tiek ierosināts izslēgt;
- (b) ja a) apakšpunktā minēta nolīguma nav un trešā valsts patur spēkā ierobežojošus iepirkuma pasākumus, kuru rezultātā trūkst reālas savstarpības tirgus atvērtībā starp Savienību un attiecīgo trešo valsti.

Šā punkta b) apakšpunkta izpildes vajadzībām tiek uzskatīts, ka trūkst reālas savstarpības, ja ierobežojošu iepirkuma pasākumu dēļ nopietni un atkārtoti tiek diskriminēti Savienības ekonomikas dalībnieki, preces un pakalpojumi.

Pieņemot īstenošanas tiesību aktus saskaņā ar 3. punktu, Komisija nedrīkst apstiprināt paredzētu izslēgšanu, ja tā būtu pretrunā tirgus piekļuves saistībām, ko Savienība uzņēmusies savos starptautiskajos nolīgumos.

5. Novērtējot, vai trūkst reālas savstarpības, Komisija aplūko šādus aspektus:

- (a) kādā mērā attiecīgās valsts publiskā iepirkuma tiesību akti nodrošina pārredzamību saskaņā ar starptautiskajiem standartiem publiskā iepirkuma jomā un nepieļauj nekādu diskrimināciju pret Savienības precēm, pakalpojumiem un ekonomikas dalībniekiem;
- (b) kādā mērā valsts iestādes un/vai atsevišķi līgumslēdzēji saglabā vai pieņem diskriminējošu praksi pret Savienības precēm, pakalpojumiem un ekonomikas dalībniekiem.

6. Pirms Komisija pieņem lēmumu saskaņā ar 3. punktu, tā uzklausa attiecīgo(-os) pretendentu(-us).

7. Līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji, kas ir izslēguši piedāvājumus saskaņā ar 1. punktu, to norāda paziņojumā par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, ko publicē saskaņā ar Direktīvas 2004/18/EK 35. pantu, Direktīvas 2004/17/EK 42. pantu vai Direktīvas par koncesiju līgumu piešķiršanu 27. pantu. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka standarta veidlapas paziņojumiem par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 3. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

8. Šā panta 1. punktu nepiemēro, ja Komisija ir pieņēmusi īstenošanas tiesību aktu par pagaidu piekļuvi attiecībā uz precēm un pakalpojumiem no valsts, kura iesaistīta saturīgās sarunās ar Savienību, kā noteikts 9. panta 4. punktā.

III nodaļa

NOTEIKUMI PAR NEPAMATOTI LĒTIEM PIEDĀVĀJUMIEM

7. pants

Nepamatoti lēti piedāvājumi

Ja līgumslēdzēja iestāde/līgumslēdzējs saskaņā ar Direktīvas par publisko iepirkumu 69. pantu vai saskaņā ar Direktīvas par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, 79. pantu pārbaudījis pretendenta paskaidrojumus, plāno pieņemt nepamatoti zemu piedāvājumu, kurš ietver preces un/vai pakalpojumus ar izcelsmi ārpus Savienības un kurā neaptverto preču vai pakalpojumu vērtība pārsniedz 50 % no piedāvājumā iekļauto preču vai pakalpojumu kopējās vērtības, tas par to rakstveidā informē pārējos pretendētus, minot nepamatoti zemu cenu vai izmaksu iemeslus.

Līgumslēdzēja iestāde/līgumslēdzējs var paturēt pie sevis informāciju, ja tās izpaušana kavētu tiesībsardzību vai citādi būtu pretrunā sabiedrības interesēm, kaitētu publiskā vai privātā sektora ekonomikas dalībnieku leģitīmajām komerciālajām interesēm vai varētu traucēt godīgai konkurencei starp tiem.

IV nodaļa

KOMISIJAS IZMEKLĒŠANA, KONSULTĀCIJAS UN PASĀKUMI, KAS UZ LAIKU IEROBEŽO NEAPTVERTU PREČU UN PAKALPOJUMU PIEKĻUVI ES PUBLISKĀ IEPIRKUMA TIRGUM

8. pants

Izmeklēšana saistībā ar ES ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem

1. Ja Komisija uzskata, ka tas ir Savienības interesēs, Komisija jebkurā laikā pēc savas ierosmes vai pēc ieinteresētu personu vai dalībvalsts iesnieguma var uzsākt ārējā iepirkuma izmeklēšanu saistībā ar aizdomām par ierobežojošiem iepirkuma pasākumiem.

Komisija īpaši ņem vērā, vai vairākas paredzētās izslēgšanas ir apstiprinātas saskaņā ar šīs regulas 6. panta 3. punktu.

Ja tiek sākta izmeklēšana, Komisija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē paziņojumu, kurā aicina ieinteresētās personas un dalībvalstis noteiktajā termiņā sniegt Komisijai visu attiecīgo informāciju.

2. Šā panta 1. punktā minēto izmeklēšanu veic, pamatojoties uz 6. pantā noteiktajiem kritērijiem.
3. Komisijas novērtējumu par to, vai attiecīgā trešā valsts uztur ierobežojošus iepirkuma pasākumus, izdara, pamatojoties uz informāciju, ko sniegušas ieinteresētās personas un dalībvalstis, un/vai faktiem, ko Komisija savākusi izmeklēšanas laikā, un pabeidz deviņu mēnešu laikā pēc izmeklēšanas uzsākšanas. Pienācīgi pamatotos gadījumos šo termiņu var pagarināt par trim mēnešiem.
4. Ja ārējā iepirkuma izmeklēšanas rezultātā Komisija secina, ka attiecīgā trešā valsts neuztur ierobežojošus iepirkuma pasākumus, Komisija pieņem lēmumu beigt izmeklēšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā minēto izmeklēšanas procedūru.

Konsultācijas ar trešo valsti

1. Ja izmeklēšanā tiek konstatēts, ka trešā valsts uztur ierobežojošus iepirkuma pasākumus, un Komisija uzskata, ka tālāk minētais ir ES interesēs, Komisija aicina to konsultēties, lai nodrošinātu, ka Savienības ekonomikas dalībnieki, preces un pakalpojumi var piedalīties iepirkuma procedūrās attiecībā uz publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu minētajā valstī ar nosacījumiem, kas nav mazāk labvēlīgi kā minētās valsts nosacījumi pašmāju ekonomikas dalībniekiem, precēm un pakalpojumiem, kā arī nodrošinātu pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principu piemērošanu.

Gadījumā, kad attiecīgā valsts noraida uzaicinājumu uz konsultācijām, Komisija, pieņemot īstenošanas aktus saskaņā ar 10. pantu, lai ierobežotu trešās valsts izcelsmes preču un pakalpojumu piekļuvi, pieņem lēmumu, pamatojoties uz pieejamajiem faktiem.

2. Ja attiecīgā valsts ir pievienojusies PTO Nolīgumam par valsts iepirkumu vai ar ES ir noslēgusi tirdzniecības nolīgumu, kas ietver noteikumus par publisko iepirkumu, Komisija ievēro konsultāciju mehānismus un/vai strīdu risināšanas procedūras, kas noteiktas minētajā līgumā, ja ierobežojumi attiecas uz iepirkumiem, uz kuriem attiecas tirgus piekļuves saistības, kas attiecīgajai valstij ir pret Savienību.
3. Ja pēc konsultāciju sākuma attiecīgā valsts veic pietiekamus stāvokļa izlabošanas/korekcijas pasākumus, bet neuzņemas jaunas tirgus piekļuves saistības, Komisija var konsultācijas apturēt vai izbeigt.

Komisija uzrauga stāvokļa izlabošanas/korekcijas pasākumu piemērošanu, vajadzības gadījumā pamatojoties uz periodiski sniegtu informāciju, ko tā var pieprasīt no attiecīgās trešās valsts.

Ja attiecīgās trešās valsts veiktie stāvokļa izlabošanas/korekcijas pasākumi tiek atcelti, apturēti vai nepareizi īstenoti, Komisija var:

i) atjaunot vai atsākt konsultācijas ar attiecīgo trešo valsti un/vai

ii) rīkoties saskaņā ar 10. pantu, lai pieņemtu īstenošanas aktus, kas ierobežo trešās valsts izcelsmes preču un pakalpojumu piekļuvi.

Šajā punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā norādīto pārbaudes procedūru.

4. Ja pēc konsultāciju sākuma vispiemērotākais ierobežojošas iepirkuma prakses izbeigšanas līdzeklis šķiet starptautiska nolīguma noslēgšana, sarīko sarunas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 207. un 218. pantu. Ja kāda valsts ir iesaistīta saturīgās sarunās ar Eiropas Savienību par tirgus piekļuvi publiskā iepirkuma jomā, Komisija var pieņemt īstenošanas aktu, kurā nosaka, ka preces un pakalpojumus no minētās valsts nevar izslēgt no līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras atbilstīgi 6. pantam.

5. Komisija var izbeigt konsultācijas, ja attiecīgā valsts uzņemas starptautiskas saistības, par kurām tā vienojas ar Savienību, kādā no šiem veidiem:
 - (a) pievienojas PTO Nolīgumam par valsts iepirkumu,
 - (b) noslēdz divpusēju nolīgumu ar Savienību, kurā ietver tirgus piekļuves saistības publiskā iepirkuma jomā, vai
 - (c) paplašina savas tirgus piekļuves saistības, kas uzņemtas saskaņā ar PTO Nolīgumu par valsts iepirkumu vai saskaņā ar divpusēju nolīgumu, kas noslēgts ar Savienību.

Konsultācijas var izbeigt arī tad, ja šo saistību uzņemšanas brīdī ierobežojošie iepirkuma pasākumi vēl pastāv, ja vien tajos ir ietverti detalizēti noteikumi par šādas prakses pakāpenisku atcelšanu.

6. Gadījumā, kad konsultācijas ar trešo valsti nedod apmierinošu iznākumu 15 mēnešu laikā no dienas, kad sāktas konsultācijas ar attiecīgo trešo valsti, Komisija izbeidz konsultācijas un apsver rīcību saskaņā ar 10. pantu, lai pieņemtu īstenošanas aktus, kas ierobežo trešās valsts izcelsmes preču un pakalpojumu piekļuvi.

10. pants

Tādu pasākumu pieņemšana, kas ierobežo neaptvertu preču un pakalpojumu piekļuvi ES publiskā iepirkuma tirgum

1. Ja izmeklēšanā saskaņā ar 8. pantu pēc 9. pantā paredzētās procedūras tiek konstatēts, ka ierobežojošie iepirkuma pasākumi, ko pieņēmusi vai uztur spēkā trešā valsts, rada reālas savstarpības trūkumu tirgus atvērtībā starp Savienību un trešo valsti, kā minēts 6. pantā, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kas uz laiku ierobežo neaptverto trešās valsts izcelsmes preču un pakalpojumu piekļuvi. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
2. Pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar šā panta 1. punktu, var būt kādā no šiem veidiem:
 - (a) tādu piedāvājumu izslēgšana, kuros vairāk nekā 50 % no kopējās vērtības veido neaptvertas preces vai pakalpojumi, kuru izcelsme ir valstī, kas pieņem vai uztur spēkā ierobežojošu iepirkuma praksi; un/vai
 - (b) obligāts cenas sods tai piedāvājuma daļai, kas sastāv no neaptvertām precēm vai pakalpojumiem, kuru izcelsme ir valstī, kas pieņem vai uztur spēkā ierobežojošu publiskā iepirkuma praksi.
3. Pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar 1. punktu, konkrēti var aprobežoties ar:
 - (a) publisko iepirkumu, ko veic dažu noteiktu kategoriju līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji;
 - (b) dažu noteiktu kategoriju preču vai pakalpojumu publisko iepirkumu;

- (c) publisko iepirkumu ar noteiktu robežvērtību vai virs tās.

11. pants

Pasākumu atcelšana vai atlikšana

1. Ja Komisija uzskata, ka vairs nav iemeslu, kas attaisno pasākumus, kuri pieņemti saskaņā ar 9. panta 4. punktu un 10. pantu, Komisija var pieņemt īstenošanas aktu, lai:

- (a) pasākumus atceltu; vai
(b) atliktu pasākumu piemērošanu uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu.

Šā punkta b) apakšpunkta pasākumu piemērošanu Komisija jebkurā brīdī var atjaunot ar īstenošanas aktu.

2. Šajā pantā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā norādīto pārbaudes procedūru.

12. pants

Informācija pretendentiem

1. Ja līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji veic iepirkuma procedūru, uz kuru attiecas ierobežojoši pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar 10. pantu vai atjaunoti saskaņā ar 11. pantu, to norāda paziņojumā par līgumu, ko tās publicē saskaņā ar Direktīvas 2004/18/EK 35. pantu vai Direktīvas 2004/17/EK 42. pantu. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka standarta veidlapas, saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 17. panta 3. punktā.
2. Ja piedāvājuma izslēgšanas pamatā ir tādu pasākumu piemērošana, kas pieņemti saskaņā ar 10. pantu vai atjaunoti saskaņā ar 11. pantu, līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji informē neizraudzītos pretendentes.

13. pants

Izņēmumi

1. Līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji var nolemt nepiemērot pasākumus saskaņā ar 10. pantu attiecībā uz kādu iepirkuma procedūru, ja:
- (a) nav pieejamu Savienības un/vai aptverto preču vai pakalpojumu, kas atbilst līgumslēdzējas iestādes prasībām; vai

(b) pasākuma piemērošana radītu nesamērīgu līguma cenas vai izmaksu palielinājumu.

2. Ja līgumslēdzēja iestāde/līgumslēdzējs neplāno piemērot pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar šās regulas 10. pantu vai atjaunoti saskaņā ar 11. pantu, tas savu nodomu norāda paziņojumā par līgumu, ko publicē saskaņā ar Direktīvas 2004/18/EK 35. pantu vai Direktīvas 2004/17/EK 42. pantu. Tas par to paziņo Komisijai desmit kalendārās dienās pēc tam, kad publicēts paziņojums par līgumu.

Šo paziņojumu sūta elektroniski, izmantojot standarta veidlapu. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka standarta veidlapas paziņojumam par līgumu un paziņojumam saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 17. panta 3. punktā.

Paziņojumā iekļauj šādu informāciju:

- (a) līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēja nosaukums un kontaktinformācija;
- (b) līguma priekšmeta apraksts;
- (c) informācija par pieņemamo ekonomikas dalībnieku, preču un/vai pakalpojumu izcelsmi;
- (d) lēmuma nepiemērot ierobežojošos pasākumus pamats un detalizēts izņēmuma izmantošanas pamatojums;
- (e) attiecīgā gadījumā — cita informācija, ko līgumslēdzēja iestāde/līgumslēdzējs uzskata par lietderīgu.

Komisija var attiecīgajai līgumslēdzējai iestādei/līgumslēdzējam lūgt papildu informāciju.

3. Ja līgumslēdzēja iestāde/līgumslēdzējs izmanto sarunu procedūru, npublicējot paziņojumu par līgumu saskaņā ar Direktīvas 2004/18/EK 31. pantu vai saskaņā ar Direktīvas 2004/17/EK 40. panta 3. punktu, un nolemj nepiemērot pasākumu, kas apstiprināts saskaņā ar šās regulas 10. pantu vai atjaunots saskaņā ar tās 11. pantu, tas šādu izmantošanu norāda paziņojumā par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, ko publicē saskaņā ar Direktīvas 2004/18/EK 35. pantu vai Direktīvas 2004/17/EK 43. pantu, un paziņo Komisijai desmit kalendārās dienās pēc paziņojuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu publicēšanas.

Šo paziņojumu sūta elektroniski, izmantojot standarta veidlapu. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka standarta veidlapas paziņojumiem par līgumu un paziņojumiem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 17. panta 2. punktā. Paziņojumā iekļauj šādu informāciju:

- (a) līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēja nosaukums un kontaktinformācija;
- (b) līguma priekšmeta apraksts;
- (c) informācija par pieņemamo ekonomikas dalībnieku, preču un/vai pakalpojumu izcelsmi;

- (d) lēmuma nepieņemot ierobežojošos pasākumus pamats un detalizēts izņēmuma izmantošanas pamatojums;
- (e) attiecīgā gadījumā — cita informācija, ko līgumslēdzējs uzskata par lietderīgu.

V nodaļa

DELEĢĒTĀS PILNVARAS, ĪSTENOŠANAS PILNVARAS, ZIŅOŠANA UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

14. pants

Pielikuma grozījumi

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētus aktus saskaņā ar 15. pantu par pielikuma grozījumiem, lai atspoguļotu jaunu Savienības starptautisku nolīgumu noslēgšanu publiskā iepirkuma jomā.

15. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Šās regulas 14. pantā minētās pilnvaras Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no šās regulas spēkā stāšanās datuma.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 14. pantā minēto pilnvaru deleģējumu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģējumu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neietekmē citus spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Saskaņā ar šo pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

16. pants

Īstenošana

1. Ja līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji nepareizi piemēro 13. pantā noteiktos izņēmumus, Komisija var piemērot Direktīvas 89/665/EEK 3. pantā vai Direktīvas 92/13/EEK 8. pantā izklāstīto korekcijas mehānismu.
2. Līgumus, kas noslēgti ar ekonomikas dalībnieku, pārkāpjot Komisijas īstenošanas aktus, kuri pieņemti saskaņā ar 6. pantu sakarā ar paredzētu izslēgšanu, par ko paziņojušas līgumslēdzējas iestādes/līgumslēdzēji, vai pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar 10. pantu vai atjaunoti saskaņā ar 11. pantu, atzīst par spēkā neesošiem Direktīvas 2007/66/EK nozīmē.

17. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Publiskā iepirkuma padomdevēja komiteja, kas izveidota ar Padomes Lēmumu 71/306/EEK¹⁹, un komiteja, kas izveidota ar Tirdzniecības šķēršļu regulas²⁰ 7. pantu. Šīs komitejas ir komitejas Regulas (ES) Nr. 182/2011 3. panta nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu un kompetentā komiteja ir komiteja, kas izveidota ar Tirdzniecības šķēršļu regulu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu un kompetentā komiteja ir komiteja, kas dibināta ar Padomes Lēmumu 71/306/EEK.

18. pants

Konfidencialitāte

1. Saskaņā ar šo regulu saņemto informāciju izmanto tikai tam mērķim, kuram tā pieprasīta.
2. Ne Komisija, ne Padome, ne Eiropas Parlaments, ne dalībvalstis, ne to amatpersonas neizpauž nekādu konfidenciāla rakstura informāciju, kas saņemta saskaņā ar šo regulu, ja nav saņemta īpaša atļauja no informācijas sniedzēja.
3. Informācijas sniedzējs var pieprasīt, lai informācija tiktu traktēta kā konfidenciāla, un tad tai pievieno informācijas nekonfidenciālu kopsavilkumu vai pamatojumu, kāpēc informāciju nav iespējams apkopot.

¹⁹ OV L 185, 16.8.1971., 15. lpp.

²⁰ OV L 349, 31.12.1994., 71. lpp.

4. Ja izrādās, ka konfidencialitātes pieprasījums nav pamatots, un informācijas sniedzējs nevēlas informāciju darīt zināmu atklātībai vai atļaut tās izpaušanu vispārinātā vai apkopotā veidā, attiecīgo informāciju var neņemt vērā.
5. Panta 1.–4. punkts neliedz Savienības iestādēm izpaust vispārīgu informāciju. Šādā izpaušanā jāņem vērā ieinteresēto personu leģitīmās intereses attiecībā uz to komercnoslēpuma neizpaušanu.

19. pants

Ziņošana

Līdz 2017. gada 1. janvārim un vismaz reizi trijos gados pēc šās regulas stāšanās spēkā Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par šās regulas piemērošanu un par panākumiem saskaņā ar šo regulu risinātajās starptautiskajās sarunās par ES ekonomikas dalībnieku piekļuvi publisko līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrām trešās valstīs. Šim nolūkam dalībvalstis pēc pieprasījuma sniedz Komisijai attiecīgu informāciju.

20. pants

Atcelšana

Direktīvas 2004/17/EK 58. un 59. pantu atceļ no šās regulas stāšanās spēkā.

21. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā 60. dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 21.3.2012

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

PIELIKUMS

Starptautiskie nolīgumi, kurus Savienība ir noslēgusi publiskā iepirkuma jomā, iekļaujot tajos tirgus piekļuves saistības

Daudzpusējs nolīgums:

- Nolīgums par valsts iepirkumu (OV L, 336, 23.12.1994.)

Divpusēji nolīgumi:

- Eiropas Kopienas un Meksikas brīvās tirdzniecības nolīgums (OV L 276, 28.10.2000., L 157, 30.6.2000.)

- Eiropas Kopienas un Šveices Konfederācijas nolīgums par atsevišķiem valsts iepirkuma aspektiem (OV L 114, 30.4.2002.)

- Eiropas Kopienas un Čīles brīvās tirdzniecības nolīgums (OV L 352, 30.12.2002.)

- Eiropas Kopienas un tās dalībvalstu un Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas stabilizācijas un asociācijas nolīgums (OV L 84, 20.3.2004.)

- Eiropas Kopienas un Horvātijas stabilizācijas un asociācijas nolīgums (OV L 26, 28.1.2005.)

- Eiropas Kopienas un tās dalībvalstu un Melnkalnes stabilizācijas un asociācijas nolīgums (OV L 345, 28.12.2007.)

- Eiropas Kopienas un Albānijas stabilizācijas un asociācijas nolīgums (OV L 107, 28.4.2009.)

- Eiropas Savienības un Dienvidkorejas brīvās tirdzniecības nolīgums (OV L 127, 14.5.2011.)